

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden
fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER: B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor el-
ken regel meer 7½ cts.

DE OORLOG.

We staan aan den vooravond van een gewichtigen slag. Czaar Nicolaas heeft persoonlijk 't opper-commando zijner troepen overgenomen. Dit feit valt samen met een gelukkig optreden der Russen, zoowel in het Noorden als in het Zuiden.

In het Noorden waren de Duitschers al dicht bij Jacobstadt, dus al weer verder naar het Zuid-Oosten langs de Duna, genaderd, maar de Russen waren zoo fortuinlijk het Duitse leger tot staan te brengen.

In Galicië ging het hun nog beter. Nabij Tarnopol, Zuid-Oostelijk van Lemberg gelegen, zijn ze de Duitschers voor geweest. Dezen maakten aan stalten om in den nacht van 7 op 8 September de Russen aan te vallen, maar de Russen begonnen reeds 's middags te voren een uitval te doen. Een verwoed gevecht volgde, dat echter afiep ten voordeele der Russen die een paar honderd officieren en eenige duizenden soldaten gevangen namen. Het getal dooden en gewonden was daareboven ook zeer groot. Dertig kanonnen, waaronder 14 van groot caliber, vielen hun in handen. Toen de Duitschers echter met groot geschut begonnen te werken, konden de Russen daar niet tegen op en moesten van een achtervolging hunner tegenstanders afzien.

Bij Grodno zaten de Russen leelijk in de klem en konden zich slechts redden door opnieuw de stad, welke ze verlaten hadden, binnen te trekken.

Aan het Westelijk front mogen we misschien ook iets bijzonders verwachten. Grl. Joffre is namelijk aan het Italiaansche front geweest op bezoek bij Grl. Codorna. Was dit puur beleefdheid, of wijst dit op onderling overleg?

't Blijft anders sukkelen in België en Noord Frankrijk. Veel geschut en bombardementen, ook uit vliegtuigen, maar met dat al de Duitschers zitten nog altijd in Oostende en willen er maar niet weg.

De Zeppelins zijn weer eens het Kanaal overgestoken en hebben aan de Oostkust van Engeland hier en daar bommen laten vallen, ook boven Londen. Een benzine-bergplaats is in brand gevlogen en eenige menschen werden gedood, anderen gewond. Van groote schade hooren we niet.

Op hun beurt vliegen de Verbonden boven de stations, hangars, ammunitiemagazijnen der Duitschers.

De duikbootoorlog is nog lang niet uit. De Engelsche Paketboot *Hibernian* en de Fransche transatlantiek *Bordeaux* werden deze week getorpedeerd, behalve nog verschillende andere kleinere schepen.

Zonder ongelukken komen de duikboten er echter niet af. Reeds 50 werden er vernietigd.

Een verblijdend bericht bereikte ons draadloos via Trinidad: Dat namelijk President Wilson geacht wordt zich aan te zullen sluiten bij Z. H. den Paus in diens vredesbemoeiingen.

Daar zullen de Amerikaansche kranten de volgende week wel wat meer over hebben.

Nederland Neutraal.

Begrijpelijkerwijs hebben de verklaringen van den Engelschen minister Churchill, dezer dagen aan een correspondent van de „N. Rott. Crt.” over ons land afgelegd, veel belangstelling getrokken. Dat is te begrijpen, wijl uit verschillende omstandigheden bleek, dat die verklaringen zijn te beschouwen als uitlatingen van het gehele ministerie.

Voor al deze omstandigheid, maar ook de inhoud, was oorzaak, dat men zich hier en daar, blijkens be-

schouwingen in de pers, door de Engelsche verklaringen in slaap heeft laten wiegen. O. i. is er geenszins reden tot geruststelling. Er blijkt integendeel uit het interview, dat we nog steeds op onze hoede moeten zijn.

Zeker, de gevoelens van Dh. Churchill te onzen opzichte zijn welwillend en we gelooven ook wel, dat op 't oogenblik zoowel Engeland als Duitschland van onze neutraliteit profiteeren en een van beide in groote moeilijkheden zou komen, als wij ons aan de zijde van één der oorlogvoerende partijen zouden scharen. Zoowel Engeland toch als Duitschland zou, zoo het door het thans neutrale Nederland kon manoeuvreren, ongerekend nog onze hulp, den vijand ontzaglijk kunnen schaden.

Desniettegenstaande zullen wij wijs doen, ons niet door mooie verklaringen van buitenlanders van de wijs te laten brengen, maar ons eigen belang voor oogen te houden.

Daar zijn verschillende redenen voor.

We behoeven dan nog niet aan te halen vermoedens als de „Noord. Alg. Ztg.” ten berde bracht, dat Engeland de kust van Calais tot de Schelde zou verlangen en dergelijke meer. Er is in oorlogstijd zeker niet veel op vriendschap te bouwen, want die kan spoedig verkeren, maar zoolang er, zoo rondweg en met zulke waarborgen omkleed, woorden van vriendschap gesproken worden, behoeven we die woorden toch niet rechtstreeks in twiifel te trekken, vooral niet, als, gelijk gezegd, die woorden samengaan met het belang van hem, die ze spreekt.

Maar, en hier komen we aan de keerzijde der medaille, Churchill en alle Engelsche ministers mogen achtereenswaardige politici zijn, het zou de eerste maal niet wezen, als hun woord moest wijken voor politieke noodzaak. Het gebeurt meer, dat politici van meening veranderen en dat ze vandaag wit zien, wat ze gisteren nog zwart heetten. Een verklaring, hoe officieel ook, bindt hen niet zoo, dat ze morgen de zaken niet weer anders kunnen bekijken. De Ouden zeiden reeds: Salus rei publicae suprema lex, het heil van den Staat is de hoogste wet. Dit wordt ook in oorlogstijd blijkbaar aan allen kant zóó verstaan, dat men allereerst op het belang van den eigen Staat let. Gaan de belangen van anderen daarmee samen, opperbest; maar komen anderen in den weg te liggen, dan schijnt het zaak, voor eigen heil die uit den weg te ruimen.

Daarbij, het liberale ministerie in Engeland heeft alvast water in den wijn moeten doen: en eenige conservatieve leden opnemen; wie waarborgt, dat niet spoedig andere stuurli aan 't roer zitten, dat er b. v. menschen gaan regeeren, die ten opzichte van 't inpalmen van kleine landen er geheel andere inzichten op na houden. Die zijn er in Engeland geweest, nog niet zoo heel lang geleden.

Verder zijn er, behalve Engeland nog andere landen, die in deze meespreken. Nog deze week hebben we herinnerd, dat er juist in Frankrijk en België stemmen opgaan om maar krasweg vergoeding voor België te zoeken door een stuk van Nederland in te palmen. Die stemmen kwamen van particulieren, maar op die manier wordt de publieke opinie voorbereid. Dat zulke uitingen herhaaldelijk, ondanks de censuur ginds, aan den dag treden, zegt toch wel wat, en maant minstens tot voorzichtigheid onzerzijds aan. Er blijkt alvast uit, dat de gevoelens van Dh. Churchill: „het zou tegen het diepste wezen van de zaak indruischen, om een land als Nederland slecht te behandelen of te dwingen met bedreigingen of met geweld, nu of later, en onder wat voorwendsels of omstandigheden ook,” toch niet geheel en al door alle bondgenooten gedeeld worden. Dat er voor het te-

genovergestelde bij die bondgenooten straffeloos propaganda gemaakt wordt, stemt tot onzichtigheid.

Als we daarbij in acht nemen, dat de Engelsche minister, ondanks alle geruststellende verklaringen, toch met het volgende begon:

„De heer Churchill verheelde mij zijn opvatting niet, dat, aardrijkskundig en strategisch beschouwd, de territoriale regeling aan den Scheldemond hem onnatuurlijk voorkwam. En zij had de zaak der bondgenooten zonder twiifel geschaad. Indien Antwerpen transporten langs de Schelde had kunnen toegevoerd krijgen, had het niet behoeven te vallen; het Belgische leger zou op de Nethe-linie hebben kunnen standhouden in plaats van op de Yser-linie.”

dan vragen we ons af, of in die passage van het interview eigenlijk niet het zwaartpunt ligt. Nederland is vrij, Nederland mag neutraal zijn, niemand kan Nederland daarover iets ten laste leggen, maar... naar de meening van Churchill (en blijkbaar naar die van 't Engelsche kabinet) is „de territoriale regeling aan den Scheldemond onnatuurlijk.” Die uitlating klikt minstens ver van geruststellend. Vooral ook in verband met de meening, in Frankrijk gepropageerd.

Als de Entente definitief wint — en men vertrouwt er aan de overzijde der Noordzee ten stelligste op, wie weet, wat men nog met ons voor heeft. De mochte woorden van Churchill, noch het motief dat hij nu voor den strijd van Engeland aanvoerde (België's onafhankelijkheid) zijn waarborg voor onze algeheele en blijvende veiligheid.

Het zou echter, ondanks de zekerheid, waarmee men aan beide zijden zegt te zullen winnen, ook goed kunnen zijn, dat niemand victorie kraait. Zinspeelt men niet van verschillende kanten op remise, op onbeslist blijven van den strijd? Water dan terecht zal komen van België, van Polen, kortom van de kaart van Europa, is niet te zeggen, maar evenmin valt uit te maken, of Nederland dan in 't gedrang zou kunnen komen. Op congressen, waarbij zulke kaartherziening ter hand genomen wordt, pleegt men nog al nonchalant met kleinere landen om te springen. En geen enkele partij heeft het dan voor 't zeggen, of van eenig land een stuk genomen zal worden of niet. Zelfs Engeland zou in zulk geval niet geheel zijn zin kunnen krijgen, omdat er dan immers met compromissen gewerkt moet worden, die uit den aard der zaak meebrengen, dat ieder wat van zijn plannen opoffert. Naar de meening der kleine Rijken wordt dan liefst niet gevraagd. En evenzeer als het in 1815 in de lijn der Mogendheden lag Holland gelukkig te maken met geheel België, zou het nu in hun plannen kunnen te pas komen, dat België een stuk van Nederland inslikte, waarbij meteen de „territoriale regeling aan den Scheldemond,” welke Engeland, de „beschermers der kleine natien,” zelfs „onnatuurlijk” vindt, in orde gebracht zou worden.

Intusschen, ook dit feit, dat de geciteerde uitlating van Churchill er ons toe noopt op onze hoede te blijven, mag een reden zijn hem dankbaar te wezen voor zijn openhartigheid.

Wat men dan ook uit het interview halen kan, één ding dunk ons zeker, dat we na als voor waakzaam moeten zijn en dat er niets van kan komen, tengevolge van deze verklaring, ons leger naar huis te zenden, zooals „Het Volk” al aanstonds voorstelde. Dit blad heeft wel eens minder vertrouwd op verklaringen van politici en diplomaten.

Toch blijkt wel uit de roddelachtige verklaring van Churchill, dat „niemand het recht heeft Nederland van zijn onzijdigheid een verwijt te maken” — verklaring welke ongeveer in gelijke woorden herhaaldelijk van Duitse zijde is afgelegd, — dat men

onze neutraliteit thans over en weer op prijs stelt. Onze Regeering heeft de juiste handelwijze gevolgd; hare eigen rechten verdedigend heeft zij geprotesteerd, waar men die te na kwam, 't zij links of rechts. Dat men nu wederzijds haar correctheid erkent, stemt tot vertrouwen. Ook voor eventuele diensten bij vredesonderhandelingen. Ware onze onzijdigheid ook maar bij één partij verdacht, dan kon er nooit van vredesonderhandelaarsprake zijn. Thans kunnen we constateeren, dat onze houding nog bij geen enkele partij officieel verdacht is. Zooals herhaaldelijk bleek, kan zulks van Amerika niet gezegd worden. Zou er dus sprake van komen, dat er beniddeling noodig is om den vrede te bewerken, dan blijft ons land, naast Z. H. den Paus, de eerste aangewezene.

De Residentieode.

De electriche grensafsluiting.

Men schrijft van de Belgische grens:

Zaterdagavond was het gedeelte der hoogspanningsleiding tusschen station Baarle-Nassau-Grens en Castelné aldaar gekomen en in den nacht van Zondag op Maandag zou ze voor de eerste maal onder stroom staan. „Het is van de Duitse niets dan bangmakerij!” zeiden vele Belgische grensbewoners. „we gaan er dóór, evenals vroeger!” Maar toen Maandagmorgen het praatje liep, dat er bij Castelné iemand „aan den draad hing,” konden ze zich overtuigen van de verschrikkelijke uitwerking dezer zeker doodelijke leiding. We besloten eens te gaan kijken en kwamen bij Baarlebrug aan de grens. Een onzer daar dienst doende landweermannen wilde ons wel een eindje geleiden en vertelde ons een en ander. Omdat velen een geheel verkeerde voorstelling van deze afsluiting hebben, willen wij ze hier even beschrijven.

Op een afstand gezien, vertoont ze zich als een heg van draad- en paalwerk. Van heel verre ziet men reeds de witte bekendmakingen der Duitschers, waarop in drie talen is aangebracht: „Hoogspanningsleiding, levensgevaar!” Er zijn drie stelen draden naast elkaar aangebracht. Het middelste stel is voor de geleiding: op 1½ meter afstand staan vierkant gezaagde eiken palen, het onderend voor de soliditeit zwart geteerd, in den grond, waaraan vijf draden zijn gespannen tot op een hoogte van ongeveer 2 meter. Daarboven in hetzelfde loodrechte vlak zijn nog twee draden aangebracht, en wel aan stevige palen, van de soort als onze telefoonpalen, die op ongeveer 40 meter afstand in de rij eiken palen staan. De hoogspanningsleiding telt dus zeven draden. Elke draad is aan elken paal bevestigd door middel van een isolator. Kijkt men er langs, dan ziet men een lange breede lijn der witte isolatoren. Aan weerskanten van dit stel geleidingsdraden, op 1½ meter afstand, is aangebracht een stel veiligheidsdraden: vier dikke draden aan stevige palen ter manshoogte. Deze draden dienen alleen voor de veiligheid; men kan dus niet tegen de leiding loopen, of men moet zich eerst tusschen de aan weerszij lopende beschermingsdraden heenwerken. Wie met den draad in aanraking komt, heeft dit te wijten aan eigen schuld.

Het geheel vertoont zich als so lied en stavig. „Het is gemaakt, om er eenige jaren te staan,” zeide ons een Belg. Wij stonden verbaasd over dit werk der Duitschers: het is geen kleinigheid, om op zulke wijze de geheele Noordgrens van België af te sluiten.

Aan de Belgische zijde van de leiding staat van afstand tot afstand een Duitse landweerman, met het geweer op den schouder en den punt-helm op het hoofd. Wij maakten

een praatje met een dezer posten. Hij vertelde ons o. m. dat de draad van 's avonds 7 tot 's morgens 7 onder stroom stond en dat de sterkte van den stroom 2000 volt bedroeg. Deze posten waren allen Rheinlanders uit de buurt van Keulen. Wat verder kwamen we aan de plaats, waar dien nacht een man „aan den draad had gehangen.” De Duitschers hadden het lijk al weggenomen en naar Wortel overgebracht, waar het den volgenden dag op het kerkhof zou worden begraven. Bij de leiding lag nog het laddertje van dennen boomen, waarmee de mau waarschijnlijk heeft beproefd over te klimmen. Een daar staande Duitse post beweerde, dat het slachtoffer een Franschman was: de Belgen echter houden vol, dat het iemand uit Oostwalle was. Een daar aanwezige Belg, die thans veilig te Castelné verblijft, kon niet nalaten, tegen iedereen zijn afschuw uit te drukken „over dezen afschuwelijken moord der Duitschers.”

Onze meening is, dat er nog veel slachtoffers zullen vallen, wanneer de Belgen doen, wat zij zeggen, n. l. dat zij er overheen zullen klimmen of er onder doorgraven.

De vreeselijke uitwerking der 42 cm. kanonnen.

De officier van gezondheid Leegh. hintseff — die met den rang van majoor dient bij het Russische leger — heeft, volgens een mededeeling van de „Exchange Telegraph Cy.” het volgende verklaard:

Zeven achtesten van de wonden die — in den grooten veldslag in Galicië — welken Leeghintseff had meegemaakt — aan Russische zijde zijn veroorzaakt, waren geslagen door granaten, van welke de helft door grootkaliber granaten; de overige wonden waren veroorzaakt door de projectielen uit veldhouwitsers en veldkanonnen, d. o. begrepen kartetsen. Geveer kogels — zeide deze autoriteit — spelen geen rol. Het geweer is infanteristen-spielgoed. De infanterist vecht niet. Zoodra het zware geschut met vechten klaar is, komt de infanterist en bezet de loopgraven, die de zware kanonnen voor hem hadden genomen.

De uitwerking van 42 cm. kanonnen van Skola, bekend als „de Pilseners” is erger dan de uitwerking der Dikke Bertha's van Krupp. Het Skola-projectiel weegt 2.800 (Eng.) pond. De normale schuots-afstand is 7 K.M. In zachten grond dringen de projectielen 20 vt. door voor zij tot ontploffing komen. Twee seconden na het inslaan volgt de explosie. De „Pilseners” zijn houwitsers en verschillen — behalve in diameter van de loop — weinig van de 42 cm. mortieren van Krupp.

Een Pilsener-granaat doodt allen binnen een kring van 150 M., en velen buiten dien kring. Enkel reeds door den gasdruk worden de zolderingen en muren van bomvrije ruimten ingedrukt. Dozienen menschen die ontsnappen aan de rondgeslingerde metaalscherven, steenbrokken en zandstortingen worden gedood, verminkt of blindgemaakt door den luchtdruk. Liederen die zich dicht bij de plaats van inslaan bevinden, worden in stukken getrokken. De lichaams-holten worden met gas en van hoo-gen druk gevuld en het vleesch wordt daardoor vaneen gerukt. Soms worden een man de kleeren van het lichaam gescheurd en vindt men aan het lijk enkel nog de schoenen. Van die kleeren worden dan niets meer teruggevonden, enkel kleine metalen voorwerpen worden nog aangetroffen. Slaat de granaat heel dichtbij in, dan smelten geweerloopen af, als waren zij door den bliksem getroffen. Liederen, die bij zulke ontploffingen totaal verdwijnen, worden dikwijls als vermist opgegeven, omdat het bewijs van hun dood niet te leveren valt.

Nachtelijke Vuurtekens.

De oorlogscorrespondent in 't Westen, van de „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ schrijft:

Het is na middernacht. De rumoerige stad werd plotseling in duister gehuld, omdat naderende vijandelijke vliegtuigen gerapporteerd waren.

Op straat is het zoo donker, dat men naar den weg moet tasten. Maar onafgebroken vloeit de stroom van troepen. In een kleine lichtstreep van een kaars voor de poort van het hotel, waar de officieren wonen, komen de beelden van hen, die langs de straat trekken, als op een mat glas. Soldaten, die uit den slag komen. Soldaten, die naar den slag trekken. Met zwaren, vasten stap.

Uit het verwarde lawaai van komenden en gaanden, van ruitersafdeelingen en wagenkolonnen, motorfietsen en dreunende lastwagens, klinken een paar heldere geluiden, die zich vereenigen en luider worden. Het is een lied, dat uit honderden sterke kelen klinkt, een soldatenlied. Een bataljon, juist met den trein aangekomen, trekt voorbij, om naar het slagveld te gaan. Jonge, ach zoo heldere jonge oogen fonkelen. Zij zingen uit volle borst het refrein van Duitschlands overwinning. De achtersten kunnen de woorden niet hooren, die de voorsten zingen, maar steeds wordt tegelijkertijd het krachtige refrein ingezet. Ammunitionswagens rollen krakend over de keien. De ruiten rinkelend. Daartusschen dragen de roode-kruis auto's zacht, voorzichtig en vlug hun last naar de verbandplaatsen. Steeds komen en gaan er ziekenwagens. Er wordt vannacht zwaar gevochten. De vijand doet een ernstigen aanval. Weer nadert de marsch-stap van nieuwe compagnieën, dreunt voorbij en sterft weg in de verte.

Van den Lorette-heuvel rolt dof kanongedonder. Als de schrifttekens van de draadloze telegrafie roept dit kanongedonder de menschen op tot den strijd, hier de onzen, die in onuitputtelijk aantal naderen, ginds de Franschen, die er alles op zetten om ons terug te dringen. Het kanongedonder is als een elektrische golf, die de zenuwen opzweept....

De correspondent vertelt dan verder hoe hij in een toren klimt en daar post vat om uit de verte in den donkeren nacht iets te zien van den strijd om den Lorette-heuvel.

... De geheele horizon is vol rijken van dansende lichten.

In de loopgraven, die men van hier niet ziet, zooals men niets ziet als lichten, die in het duister zwemmen, ligt Fransche en Duitse infanterie, klaar voor den aanval, loerend op elkaar. En opdat niemand in het duister verrast wordt, laten zij lichtkogels opstijgen, die het terrein tusschen de loopgraven met licht overgieten. Als bellen in een glas mineraalwater, zoo borrelen de lichtkogels op. Krijtachtig wit-blauw, stekend, dat het de oogen pijn doet, zoo zijn de Duitse lichtkogels. De Fransche met melkachtig-rooden glans. Dozijnen witte en roode kogels hangen tegelijkertijd in de lucht. Zij zoeken in lang front de wederzijdsche stellingen af. Zij wervelen in dichte massa's door elkaar. Zij dansen op de maat van het kanongedonder, zoodat men zou kunnen denken, dat zij gelijk met het projectiel uit den loop geschoten werden. Dan weer zijn ze veel talrijker dan het aantal projectielen, dat in trommelvuur afgeschoten wordt. Zoo talrijk, alsof Paulus in den hemel signalen wil geven, hoeveel zielen in één minuut de aarde verlaten, hier in dezen strijd.

Dit is het spel van licht in den nachtelijken slag. Een vuurwerk op mijlen afstands, zooals het nooit ontstoken werd bij een feest van den vrede. Iedere lichtschijn doet de ziel pijn. Ze is als de groet van een man, die sterft.

De hulp der Kleurlingen.

Een der correspondenten van de N. C. schrijft:

Nu er dagen van geducht vechten in de buurt van Dixmuiden achter den rug zijn en de strijd zich op dit punt de eerstkomende dagen wel niet zal herhalen, begaf ik mij eens achter en langs het front, waar ik o.a. de kleurlingen zag. Die zijn er nu van allerlei slag. De Engelschen en de Franschen hebben hen als hulpstroepen aangenomen, en het moet gezegd: zij verstaan hun handwerk goed. Doch of Europa op den duur van die hulp veel plezier zal beleven is een andere quaestie. Ik bedoel dit: dat zij de kennis der moderne manier van oorlogvoeren, hier opgedaan, zich wel eens ten nutte konden maken om Azië en Afrika er mee te dienen. Vooral onder de gegradueerden merkt men zeer goed, dat ze niet uit zuivere liefde voor den heerscher, die hun land bestuurt, in het veld staan. Men behandelt hen dan ook met

grootte onderscheiding. Ik knoopte met enkelen een gesprek aan; de meesten verstaan Fransch of Engelsch, sommigen spreken zelfs gebroken Vlaamsch. Die lui leeren trouwens wondervlug. Een dergenen waarmede ik een gesprek aanknoopte, verhaalde mij zelf, dat ze jaren lang niet begrepen, hoe het mogelijk was, dat hun toch groote landen zoo door een klein troepje vreemden konden beheerscht worden. Doch hier had hij het geleerd. Zie, zeide hij, hoe hier lieden van verschillende landen samen strijden tegen den indringer. Bij ons vechten we altijd tegen elkander. Een prachtkerel, een Arabier was het, die mij dat zeide. Hij keek mij daarbij aan, als wilde hij zeggen: wacht maar, als ik levend terug kom, zal ik het ze ginds wel anders zeggen! Ze voelen zich hier op het slagveld; ze weten zeer goed, dat ze in den afgeleopen winter meermalen Duinkerken en Calais hebben gered. Ik geloof dan ook, dat Engeland en Frankrijk het paard van Troie hebben ingehaald met hun gebruik van kleurlingen. Ook sprak ik zoo nu en dan met de andere reservisten, en had het over de economische verhoudingen in hun landen voor den oorlog. Velen gaven niet onduidelijk te verstaan dat, als eenmaal de vijand buiten de grenzen was, ze dan wel een woordje wilden meespreken over den toestand in het binnenland.

De slag in Argonne

wordt van Duitche zijde nog steeds een groote overwinning genoemd. Er is zelfs een dank-godsdiensfeest gevierd, waarna toespraken werden aangehoord en onderscheidingen uitgereikt.

Uit Parijs wordt echter geseind: Het officiële Duitse bericht van 14 Juli, waarin gewaagd wordt van een overwinning, door het leger van den kroonprins in Argonne behaald, is in strijd met de waarheid. Inderdaad is er sprake van een nieuwe mislukking van een poging der Duitschers, om door ons front heen te breken. Door overvloedig gebruik van verstikkende gassen hebben de Duitschers op enkele punten onze voorste linie kunnen overrompelen, maar de vijand was niet bij machte van zijn oogenblikkelijke vordering gebruik te maken. Onze tegenaanvallen wierpen hem terstond weder terug. Nergens zijn de Duitschers meer dan 400 meter vooruitgekomen. Hoogte 285, een wijle door de Duitschers bezet, werd onmiddellijk door ons hernomen. Geen enkel onzer veldkanonnen is vermeerderd of onklaar geschoten. De vijandelijke verliezen waren natuurlijk aanzienlijk.

De zaak schijnt dus ook nu weer te wezen, dat een zware aanval eenig succes opleverde, doch dat daarbij zó ernstige verliezen werden geleden, dat de actie niet kon worden doorgezet, en hier en daar zelfs tegenaanvallen slaagden.

De Duitschers zeggen thans:

De Franschen hebben gisteren tot in den nacht herhaalde pogingen gedaan, om de door ons veroverde stellingen in 't Argonner dal (woud?) terug te veroveren. Hoewel zij veel munitie en sterke strijdkrachten, waaronder ook nieuwe, gebruikten, mislukten hunne aanvallen tegen het onwrikbare front van de Duitschers.

Op vele plaatsen kwam het tot verbitterde gevechten met handgranaaten op korten afstand. Met ongevoen zware verliezen betaalde de vijand zijn vruchteloze pogingen. Het aantal gevangen genomen Franschen steeg tot 68 officieren en 3688 man.

Het succes van onze troepen is zooveel te merkwaardiger, jaar, volgens eensluidende verklaringen van gevangenen, de Franschen tegen den 14en Juli, den dag van het nationale feest, een grooten aanval tegen het front van de Argonnen voorberid hadden.

Het is dus nu niet eens meer duidelijk, wie den aanval begonnen is. Of wil men het Duitse publiek er op voorbereiden, dat toch eigenlijk de overwinning slechts een negatief gevolg had?

Het laatste Fransche communiqué zegt:

Naar aaleiding van de beschieting van Veurne (Furnes) en Oostduinkerken door de Duitschers hebben de Franschen bij wijze van vergelding de Duitse kantonnementen te Midderkerke beschoten.

Ten N. van Atrecht is de afgeleopen nacht vrij bewogen geweest. Ten Z. van het kasteel Carleul hebben de Franschen zich van een linie Duitse loopgraven meester gemaakt.

Rondom Neuville-St. Vaast en het Doolhof gevechten met handgranaaten.

In het Aisne-dal vrij hevige artillerie-gevechten.

De aanval der Franschen in Argonne bewoog zich van de streek ten W. van den weg Binerville-Vienne-le-chateau tot Marie Thérèse. Ver-

scheidene punten werden bezet. De aanval vorderde tot voorbij den weg van Servon en stelde de Franschen in het bezit van een boschje, genaamd het bosch van Beaurain. Na een reeks van tegenaanvallen slaagden de Duitschers er in, tusschen Marie Thérèse en Haute Chevauchée weer vasten voet in het bosch te krijgen.

Tusschen Frey-en-Haye en 't Priesterbosch is een poging der Duitschers om uit hun loopgraven te komen door geconcentreerd vuur en infanterievuur gestuit.

In de Vogesen een felle beschieting van Fontanelle.

Volgens bericht uit Calais zijn thans zooveel nieuwe Engelsche troepen aangekomen, dat de Engelschen een grooter gedeelte van het front voor hun rekening kunnen nemen en de Franschen het overige sterker bezetten.

Stormaanval.

Een medewerker te Berlijn schrijft: Hoe een stormaanval wordt voorbereid, vertelt levendig een soldaat te velde in de „Lok. Anzeiger.“

De mijnwerpers met hun werpmijnen, die meer dan een mansgewicht hebben, worden ter plaatse gebracht. Wat dit beduidt, begrijpt men als men weet, dat daar ongeveer duizend man van de landweer voor noodig zijn, die dag aan dag, vele uren lang, dit zware tuig in de stellingen dragen. Is alles in orde, dan vindt, al naar de nauwkeurigheid op de kaart geteekende draadversperingen, gangen, sappen en mijnen, de indeeling der troepen voor de storming plaats, zoodat iedere sectie en iedere nog kleinere groep precies haar gedeelte heeft en in de verwarring van den strijd geen verassing kan voorkomen. Het tijdstip, waarop de artillerie begint te vuren, wordt aan de infanterie medegedeeld en daarvoor wordt alles in dekking gehouden. Ook zegt men den infanteristen op welken voorberidende steun van de genie en van de artillerie zij kunnen rekenen.

Het samenwerken van deze drie wapens is zeer nauwkeurig uitgewerkt, waarbij met alle mogelijkheden rekening is gehouden. De genie doet aan ledere sectie-aanvoerder naar door patroilles en vliegverkenning nauwkeurig voorbereide schetsen, mededeeling van alle loopgraven, standpunten enz., in het terrein dat bestormd moet worden, zoodat ieder reeds na het verlaten v.w. zijn stelling een nauwkeurige voorstelling heeft van wat hij zal aantreffen en wat hij moet doen.

Iedere stormafdeeling krijgt bovendien een genie-soldaat als gids, die elken weg, elke stelling nauwkeurig kent. Er wordt ook voor gezorgd, dat bij de afwisselende fasen van het handgemeen, niets aan het toeval wordt overgelaten, maar dat voor alle mogelijkheden manschap en gereedschappen klaar staan. Voor den storm worden bomvrije kazematten ingericht voor het hospitaal-personeel, welke met veraf leesbare borden zijn voorzien, zoodat de gewonden die nog loopen kunnen, niet te zoeken of te vragen hebben.

Met het oog op tegenslag laat men een aantal manschappen in de oude stelling en ook om mogelijke gevangenen weg te brengen.

Het tijdstip voor den storm nadert. Alles staat in de dekkingen gereed. In de voorste linies zijn slechts de waarnemers en bij hen de mannen met materiaal, om de telefoongeleidingen te herstellen, die ondanks alle voorzorgsmaatregelen in het begin van ieder gevecht worden vernield. Op de tweede af — alle klokken staan precies gelijk — beginnen de mijnwerpers en de artillerie hun vernietigend vuur tegen de versperringen en loopgraven van den vijand, en op het gegeven teken komt uit alle loopgraven de infanterie te voorschijn met haren trouwen genie-soldaat.

Het geweer omgehangen, de handen vol granaten en handgranaaten aan den gordel, de genesoldaten bovendien met draadscharen, stormen zij zoo snel mogelijk naar de vijandelijke stelling. Mijn-zoek commando's van de genie stormen met de anderen mee, om in de vijandelijke stelling naar nog niet ontplotte mijnen te zoeken en te verhiinderen, dat de vijand ze als nog laat springen.

Le de vijandelijke stelling genomen en moet ze gehouden worden, dan moet de genie-soldaat met de infanteristen onmiddellijk de stelling voor de verdediging inrichten. Na het overnemen van een loopgraaf rekent men steeds binnen eenige uren op een te genaauw.

Vaak vindt deze zó snel plaats, dat onze mannen nog geen goede stellingen hebben en in een dergelijk geval moeten zij den vijand staande en uit de vrije hand schietend, ontvangen.

Een woord van generaal Snijders.

Dr. J. B. Schepers deelt in de Telefoon, zelf generaal Snijders, den opperbevelhebber van land- en zeemacht op fort Vijfhuizen aan de bezetting te hebben hooren zeggen: „We waren geen dag te vroeg aan de grenzen, om den oorlog er buiten te houden,“ maar tevens, en het valt te betreuren, dat dit niet door de pers rondgebaaid is in alle hoeken en gaten van Nederland: „als wij vandaag — het was de 12de Mei l.l. — naar huis gaan en demobiliseeren, zijn wij morgen in den oorlog betrokken.“

De vrijgesproken Dominicanen.

De Italiaansche krijgstrand in Bari heeft de vijf Dominicaner paters, die van spionage waren verdacht, vrijgesproken. Hun onschuld is door deskundig onderzoek ten klaarste bewezen. Het lichtsignaal-apparaat, waarover zoo hoog is opgegeven, was inderdaad een tooverlantaarn: van correspondenties met Oostenrijk bleek niets waar, de som, welke den paters door den vijand zou zijn overhandigd, bleek een bedrag, dat vanwege den H. Stoel aan den bisschop van Antivari moest worden overgebracht. (Over dit laatste getuigde Z. Em. Kardinaal Gasparri) De openbare aanklagers moesten zelf de aanklacht als ongegrond intrekken.

De vrijpraak werd door het publiek met gejuich begroet. De president der rechtbank verzocht toen, liever een hoera aan te heffen ter ere van het strijdende Italiaansche leger.

Z. H. de Paus en de onverdedigde steden aan de Adriatische Zee-kust.

Z. E. de Kardinaal-Staatssecretaris heeft uit naam van Z. H. den Paus tot Mgr. den bisschop van Rimini een schrijven gericht van den volgenden inhoud:

Doorluchtigst en Hoogw. Heer,

De angstige bezorgdheid, waaraan Uwe Doorluchtige Hoogwaardigheid in Haar brief van 30 Juni l.l. uiting gaf, met het oog op Hare geloofvigen, die op zoo bejammerenswaardige wijze bezocht of bedreigd worden door de gruwelen van den oorlog, wordt niet alleen gedeeld door de overige hoogwaardige bisschoppen van de Adriatische kust, die zich, blootgesteld aan gelijke, en zoo groote gevaren, gehaast hebben hun bekommernis uit te storten in het hart van hun Algemeenen Vader, doch vindt ook een diepen weerklank in het hart des Pausen, dat al de droefheid van de menschelijke rampspoeden levendig medegevoelt. Z. H., die van het begin af van zijn onder zoo moeilijke omstandigheden gevoerd opperherderlijk bestuur voortdurend zijn gedachten erop gericht heeft om het vreeselijke Europeesche conflict te doen ophouden, of tenminste de verschrikkelijke gevolgen ervan te verzachten, schonk, zoodra Hij ook dit geliefde land in den oorlog betrokken zag, zijn aandacht aan zijn in zijn nabijheid wonende zonen met des te meer bezorgde belangstelling, naarmate de banden nauwer zijn, die hen vereenigen met de opvolgers van Sint Petrus en naarmate de monumenten van godsdienst en kunst, op dezen bevoorrecht bodem opgericht, een grootscher karakter dragen. Vandaar dat Z. H. getrouw aan zijn zending van allerhoogste liefde, en ten eerste bewogen door de harde beproeving, waaraan vanaf het begin der vijandelikheden de steden van de Adriatische Zee kust meer dan alle andere, onderworpen waren, geen oogenblik geaarzel heeft aan alle andere, onderworpen waren, geen oogenblik geaarzel heeft aan zijne Keizerlijke en Koninklijke Apostolische Majesteit en aan de keizerlijke en koninklijke regeering van Oostenrijk-Hongarije als zijn verigen wensch te kennen te geven, dat de tegenwoordige rampzalige oorlog gevoerd zou worden overeenkomstig de internationale wetten en in overeenstemming met de beginselen der menscheijkheid, en dat diensvolgens opene en onverdedigde steden, de kunstmonumenten, de gewijde kerkgebouwen en in het bijzonder het heiligdom van Loreto, de glorie en de schutse der Marken, van Italië en van de wereld, zouden worden geëerbiedigd.

Dan — indien tot dusverre het edele verlangen des Pausen ook al niet ten volle in vervulling is kunnen gaan, moge Uwe Doorluchtige Hoogwaardigheid zich toch ervan verzekerd houden, dat de liefde van Christus' plaatsbekleder zich niet beperkt heeft tot het doen van den eersten stap. Ik kan l' ook de verzekering geven, dat zij, eveneens wat de toekomst betreft, niet werkeloos zal blijven, in de vaste hoop, dat de sombere wolk, die boven het hoofd hangt zijner beminde zonen van dit dooce, moge wegdrijven, om plaats te maken voor de blijde atmosfeer van een rustig leven, en

om — de Hemel geve het — verandering te worden in de regenboog des vredes.

Dat intusschen het tot stand komen van dezen vrede verhaast worde door de geboden en de werken van boete der priesters en geloovigen, vooral in deze bisdommen, waarover Z. H. met vaderlijke genegenheid al de gunsten des Hemels afsmeekt en waaraan Hij van heeler harte den apostolischen zegen schenkt. Met gevoelens van ware en bijzondere hoogachtting noem ik mij, Doorluchtigst en Hoogwaardigst Heer

Uw dienaar,

Pietro Kard. Gasparri.

Het Oostenrijksche Ministerie van Buitenlandse Zaken deelde den 13en Juli den apostolischen nuntius te Weenen het volgende mede, en verzocht Mgr. Scapinelli dit te kenais van den H. Vader te brengen: „Zoolang het heiligdom van Loreto en de omgeving daarvan van Italiaansche zijde niet voor militaire doeleinden wordt gebruikt, zal het niet slechts tegen aanvallen, maar ook tegen beschadiging door Oostenrijksche Hongaarsche troepen beveiligd blijven. Onder dezelfde voorwaarden zullen ook andere, aan den godsdienst heilige plaatsen nooit aan de aanvallen der troepen worden blootgesteld, en zelfs voor elke toevallige beschadiging beveiligd zijn, tenzij door de omstandigheid, dat in hare nabijheid van de zijde van het Italiaansche leger toebereidselen worden gemaakt of operaties plaats hebben, die onder het bereik onzer krijgsvorrichingen vallen.“

De Lusitania.

Vanwege de Engelsche legatie wordt het volgende medegedeeld:

„Het verslag van het Hof, onder voorzitterschap van Lord Mersey, benoemd tot vaststelling van de omstandigheden, onder welke de „Lusitania“ is vernietigd, is verschenen. Het Hof stelt vast, dat het verlies van het schip en de menscheleven werden veroorzaakt door torpedo's, afgevuurd door een onderzeër van Duitse nationaliteit, en dat de daad niet uitsluitend geschiedde met de bedoeling, het schip te laten zinken, maar eveneens met de bedoeling het leven van de zich aan boord bevindende menschen te vernietigen. Het Hof nam aan, dat het schip was voorzien van bootruimte voor 2605 personen, terwijl er 1959 personen aan boord waren.

De booten, zwembuizen en reddingboeien waren den 17en Maart te Liverpool nagezien vanwege de Kamer van Koophandel en nog eens den 15en April door den emigratie-ambtenaar van deze Kamer, en de booten waren nagezien door den scheepstimmerman bij den aanvang van de terugreis. Sedert de oorlog is uitgebroken zijn door de maatschappij aan de bemanningen belooningen gegeven om deze op te wekken zich te bekwamen in de behandelings der booten, en het succes van deze gedragslijn is gebleken uit eenige voorvallen van moedig optreden na het ongeluk door leden van de bemanning.

Onder de passagiers bevonden zich 944 Engelschen, van wie er 584 zijn omgekomen, 159 Amerikanen, van wie er 124 omkwamen, de rest was van 17 andere nationaliteiten; 77 ervan zijn omgekomen. Het aantal geredden bedroeg 472. Het gedrag van de passagiers was gedurende de geheele ramp prijszwaard. De lading was in 't algemeen gewone lading, maar een deel ervan bestond uit 5000 kisten patronen, die op de douanelijzen vermeld waren. Ze waren goed opgeborgen, voor in het schip, ongeveer op 45,5 meter afstand van de plaats waar de torpedo trof. Er waren geen andere ontplofbare stoffen aan boord van het schip.

De Duitse regeering heeft beweerd, dat de „Lusitania“ met gemaakte kanonnen bewapend was, dat zij geoffende kanonniers en speciale ammunie aan boord had, dat zij Canadeesche troepen overbracht of dat zij de wetten der Verenigde Staten schond. Deze beweringen zijn verzinsels zonder eenigen grond. Zij had geen kanonnen of geoffende kanonniers aan boord en evenmin schond zij eenige wet der Verenigde Staten. Wat de waarschuwing aan de passagiers aangaat, voordat zij vertrok, die in sommige kringen wordt beschouwd als een soort van verontschuldiging voor den moord die daarna op hen gepleegd is, daaruit blijkt alleen duidelijk, dat het opzet om de misdaad te plegen aanwezig was en de beraming ervan plaats had, vóór dat het schip zee koos. De Cunard-Maatschappij had kort nadat de oorlog uitbrak, uitgemaakt, dat zij ondanks de vermindering van het verkeer zeer wel een groot schip per maand kon laten

varen, indien de ketel-energie met ½ werd verminderd. Diensovergens werden 6 van de stoomketels der „Lu sitaula” afgesloten en het schip begon sinds November 1914 op deze wijze te varen. Het resultaat was een vermindering van haar snelheid van 24,5 tot 21 knopen, maar zij was nog steeds het snelste transatlantische schip en naar 's Hofs oordeel was de vermindering van de snelheid van het schip van geen betekenis en onder de gegeven omstandigheden van pas. De aanval van den onderzeer was een daad van moord, aangezien hij geschiedde met de voorbedachte en in geen enkel opzicht te rechtvaardigen bedoeling om de menschen aan boord te doden. De Duitse autoriteiten, omtrent het oorlogsrecht ter zee, stellen zelf zonder eenigen twijfel vast, dat ofschoon in sommige gevallen de vernieling van een vijandelijk handelsschip geoorloofd kan zijn, steeds de verplichting bestaat, eerst de levens van de lieden aan boord in veiligheid te brengen. Het Hof nam aan, dat er geen ontplofing plaats had van eenig gedeelte der lading.”

Polen.

Het Poolsch Persbureau verzocht plaatsing voor het volgende:

Op het oogenblik, waarin wij deze regels schrijven, zetelt te Petrograd een commissie met het doel te onderzoeken, welke maatregelen te nemen zijn, om de beloften door grootvorst Nicolaas door zijn aan de Polen gericht manifest afgelegd, te verwezenlijken. Onder de leden dezer commissie bevinden zich de officiële vertegenwoordigers der regering: Prius Schtcherbatoff, minister van binnenlandse zaken, alsmede de eerste minister Goremykine, die tevens voorzitter is. Het doel is uitwerking van het ontwerp voor het zelfbestuur van Polen.

Dit ontwerp, waarover thans wordt beraadslaagd, werd einde Juni in de „Rouskoie Slowo” gepubliceerd.

De hoofdpunten luiden:

1. Polen zal door een vice-koning worden geregeerd, bijgestaan door een raad, waarvan de helft der leden Polen zijn, die door het volk als vertegenwoordigers van steden en provincies worden gekozen. De verkiezing dezer vertegenwoordigers moet telkens door den vice-koning worden goedgekeurd. De andere helft zal van ambtswege door de bevoegde autoriteiten worden benoemd. De regeling van het onderwijs wordt in handen der Polen gesteld.

2. Het leger, de rechtspraak, financiën, posten, spoorwegen en alle andere verbindingswegen staan niet onder toezicht van dezer Raad.

3. De Polen kunnen tot alle openbare functies worden toegelaten, onder voorwaarde dat zij de Russische taal beheerschen.

4. De Poolsche taal zal bij elken tak van beheer, alsmede bij de rechtbank worden toegelaten; echter moet het op schrift gestelde rechtsgeding in de Russische taal zijn gesteld.

5. De Poolsche taal zal bij het onderwijs worden toegelaten, d.w.z. slechts op die scholen, die nog zullen worden opgericht. De thans bestaande scholen zullen voor de Russische bevolking worden gereserveerd.

Vergelijkt men dit ontwerp met andere, dan komt het 't meest met het voor Galicië ontworpen programma overeen. Galicië echter maakt een deel van Oostenrijk-Hongarië uit, een staat, die uit verschillende nationaliteiten is opgebouwd, waar de Polen als gelijkstaand volk grooten invloed bezitten; bovendien is daar de opperste macht in den grond voorstander van decentralisatie en deze decentralisatie neemt steeds toe. Juist andersom is het in Rusland, een bij uitstek homogeen staat, waar de centralisatie van het gezag zeer groot is en ondanks elk zelfbestuur, elk „zemstvo”, is het Petrograd, dat regeert.

Honderd jaren geleden hield een comité „voor Poolsche vraagstukken” zitting op het congres te Wenen. Het was de laatste maal, dat het vraagstuk der Polen den Europeeschen diplomaten werd voorgelegd. Het ontwerp voor het zelfbestuur van Polen, zooals dit thans door de Russische regering is gedacht, is niet met datgene te vergelijken, dat voor 100 jaren de vereeniging van Polen met Rusland beoogde. Het Poolsche Magna Charta in 1815 door Czaar Alexander I toegestaan, stelde de Polen in het bezit van een erfelijk koning, te Warschau te kronen. Een Poolsche Landdag zetelde toen te Warschau, een Poolsch leger verdedigde toen de grenzen van het land, een Poolsche rechtbank zorgde voor de rechtspraak in het land in den naam van den koning van Polen, terwijl het bestuur van het land zich in handen van een nationaal ministerie bevond. Om den geheelen omvang en het voordeel van deze nationale regering te kunnen beoordeelen, is het voldoende den naam van minister van financiën Lubecki

te noemen, die den grondslag voor de oeconomische vlucht van het land legde en zoo hoog was deze vlucht, dat noch de loop der jaren, noch politieke onderdrukking zijn werk konden vernietigen. Het verschil in het ontwerp van vóór 100 jaren en thans is buitengewoon groot. De Russische regering schijnt het ontwerp voor het zelfbestuur in Galicië tot voorbeeld te hebben genomen. Wanneer we een en ander van nabij bekijken, is het Russische ontwerp veel bekrompener en laat bijna geen plaats over voor nationale ontwikkeling. Ondanks de kinderachtige concessie, waardoor uitsluitend op het vaderlands gevoel wordt gewerkt, van den mooi klinkenden titel van vice-koning, die meer belooft dan het Oostenrijksch „K. K. Statthalter” is niet te betwijfelen, dat het beter is een Poolsch beambte als gouverneur te kiezen, om de nationale belangen te behartigen, dan een vertegenwoordiger van het Russisch gezag, zelfs met den verleidelijken titel van vice-koning. Eveneens mist de raad, die den Koning in het besturen van het land zal moeten bijstaan, elk parlementair karakter.

Ook is de Poolsche taal — bij het onderwijs in Galicië verplichtend — in het Russische ontwerp nauwelijks toegelaten. Het is te begrijpen, dat de Oostenrijksche Polen, ingevolge de buitengewone vermeerdering van het Poolsche element — door het bezetten van Galicië ontstaan — zich ingrijpende wijzigingen van het zelfbestuur in Galicië voorstellen. De Polen zouden dan in het verbonden Oostenrijk onder de heerschappij der Habsburgers eenzelfde plaats innemen als thans de Hongaren hebben.

Dit is het minimum-programma der Oostenrijksche Polen. Wanneer men het maximum der aan de Russische Polen toegestane concessie vergelijkt in den vorm van een zeer beperkt zelfbestuur in een keizerrijk, dat in den grond voorstander van centralisatie is, zal het verschil niet weinig in het oog vallen.

Als tegenwicht voor de aan Polen toegestane concessies streeft Rusland er naar de gouvernementen van Chelm en Suwalki te annexeren, ondanks het feit, dat het Poolsche element in deze provincies de boventoon voert, terwijl Rusland er gedurende de bezetting van Lemberg door de Russische troepen op uit was oostel. Galicië te russificeeren, ofschoon dit land reeds eeuwen tot Polen behoort en eene Poolsche bevolking van meer dan 1½ miljoen zielen heeft.

Duitsche verdedigingswerken aan de Maas.

De Antwerpsche correspondent van de „Tel.” schrijft:

„Zóózeer kan het den Duitschers aan het oostelijk front niet vóór den boeg loopen, of toch schijnen ze nog steeds even ernstig rekening te blijven houden met de mogelijkheid, dat ze op hun liue in Frankrijk tot wijken genoodzaakt zouden worden.

Sedert lang al weten we, dat ze dwars door België twee nieuwe frontlijnen in gereedheid hebben gebracht. Naar 't zich laat veronderstellen: Eene voor 't geval, dat ze geen stand zouden kunnen houden aan de Yser en hun front dus, zoo als het in de strategie heet, zou worden „opgerold”, en een voor 't geval dat hun front ongeveer in het midden, laat ons zeggen nabij Verdun, zou worden „doorgebroken”.

Van de eerste hebben wij destijds een zeer uitvoerige beschrijving gegeven. Dat is de verdedigingslinie die steunt op Antwerpen, in het Noorden, de Schelde volgt tot Dendermonde, en vandaar in zuidoostelijke richting loopt tot Maubeuge.

Deze linie schijnt vrijwel in gereedheid te zijn. Aan de Antwerpsche forten wordt niet zooveel meer gewerkt en, na de voltooiing van de raadselachtige betonkokers in den Scheldedijk, ten noorden van deze vesting, schijnt ook de benodendstroom voldoende in staat van verdediging te zijn gebracht, want daar óók werd in de laatste weken niet zoo veel meer uitgevoerd.

Ook hooren we niet meer, dat in Oost-Vlaanderen, Brabant of Heuvelen de boeren nog tot het aanleggen van loopgraven genoodzaakt zouden worden, zooals dat een groot deel van den winter het geval is geweest.

Maar des te feller is de bedrijvigheid op de tweede lijn, die op de Maas steunt met Luik als bijzonderste knoop. Hier laat de militaire overheid zoo goed als uitsluitend door Duitschers arbeiden en zooveel als 't maar kan wordt de bevolking van de werken verwijderd, dochaltes verbergen, gaat nu eenmaal niet in een zoo dichtbevolkte streek, en uit de provincie Namen en Luik ontvangen we nog berichten genoeg over de bedrijvigheid der Duitschers, om ons een vrij helder idee te kunnen vormen van de frontlinie, welke zij aldaar in gereedheid brengen.

Zoo weten we, dat op dit oogen-

blik met koortsige haast gearbeid wordt op den rechter Maas-oever, aan een formidabel ensemble van loopgraven, prikkeldraadversperringen en betonvloeren voor zwaar geschut. Dat zijn geen veldwerken meer, maar ware vestingen voor een stad. Op vele plaatsen worden deze verdedigingswerken door nieuwe spoorlijnen verbonden, die in dit rotsachtige land ten koste van ontzaglijke inspanning aangelegd worden.

De voornaamste dezer nieuwe spoorwegen is die welke Brussel in ongeveer rechte lijn met Aken moet verbinden. Voor dezen spoorweg wordt een tunnel geboord door den heuvelrug tusschen Wouck en Lixhe, vlak bij de Nederlandsch-Limburgsche grens, en te Visé wordt een enorm station gebouwd.

Het is duidelijk, dat ze een tweede groote lijn willen hebben van Duitschland uit naar het hart van België.”

Berichten uit de Kolonie.

Gaan en komen.

In het begin der volgende week zal de Weleerw. Pater M. LAMERS, Pastoor van Rincon, naar Bonaire terugkeeren en de Weleerw. Pater A. EUWENS weder naar Curaçao komen.

De Havenwerken.

De „Hayward Bucket” hapt stevig door; daar is al heel wat specie op gehaald.

De „Priestman baggermachine” lag tot gisteren voor de smidse in het Rifwater en werd hersteld, vandaag is zij weer aan 't baggeren bij het Waterfort.

Het schietvlot werd voor het eerst nu ook verhaald naast het Waterfort; aan die zijde werd nog nimmer met mijnen gewerkt. De schoten klinken nog harder dan vroeger en lokken veel belangstellenden. Menig vischje wordt door den harden slag bedweld en komt aan de oppervlakte drijven, waar er al heel gauw jacht op gemaakt wordt.

Phosphaat.

Het Zweedsche stoomschip „Torbjörn,” groot 2927 M³ netto, gezagvoerder H. A. Danielsen, is te Newport, Fuikbaai, den 2n. September aangekomen van St. Vincent (Kaap Verdische eilanden), heeft aldaar eene lading van 1.828 800 K.G. phosphorzure kalk ingenomen en is, — na in de Willemstad te hebben gebunkerd, — den 8n. d. a. v. vertrokken met bestemming naar Helsingborg (Zweden). Dit is van 't jaar al het tiende schip. In de laatste twee maanden komen de schepen bijna geregeld om de veertien dagen. Als dat zoo door gaat, wordt het een goed jaar voor Sta. Barbara.

Roode Kruis.

De eerste intekinglijst ten bate van het Fransche Roode Kruis werd ten kantore van den Franschen Consul gesloten met een bedrag van f 729.

Valsch Geld.

Men zij op z'n hoede! Van verschillende kanten wordt gewaarschuwd tegen valsche Bolivars van allerlei slag en soort. Nu weer maakt de Columbiaansche Consul bekend, dat er valsche muntstukken in omloop zijn van 20 Bolivar.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de „Curaçoesche Handel Maatschappij” reclame-brochures voor olie en gasolene van The Texas Company.

Deze olie en deze gasolene zijn ook te gebruiken bij vliegmachines!

Altijd goed, dat men van te voren weet, waar men terecht kan.

Wanneer komt de eerste vliegma-

chine op Curaçao? Auto's zijn er al 72.

Red „D.”

„Boletin Comercial” berichtte gisteren, dat de Noorsche „Stavangeren” in plaats van de „Zulia” 5 Sept uit New-York is vertrokken en 23 Sept a. s. hier zal aankomen.

Zij zal de Post overgeven aan de „Merida,” die onmiddellijk naar Maracaibo vertrekt, terwijl de „Stavangeren” naar La Guayra gaat.

Den 26n. September in onze haven teruggekeerd, zal de „Stavangeren” in de plaats treden der „Merida,” welk schip naar New-York moet ter reparatie.

De Orkaan.

De Bovenwindsche eilanden hebben een slag met den staart gehad. Heel veel wind, nog grooter angst, maar Goddank weinig schade. Alleen de katoen op St. Eustatius heeft iets geleden.

EXCELENTE PARA LOS NIÑOS

No hay nada que les sienta tan admirablemente á los niños como la *Emulsión de Scott*. Abastece los elementos más necesarios para su desarrollo, y por lo tanto debiera de dárseles cada vez que dan muestras de debilidad, enflaquecimiento, etc. La

EMULSION DE SCOTT

la recetan los más conocidos médicos; no hay medicamento que goce de tan unánime y autorizada aprobación. Absolutamente exenta de alcohol ó drogas nocivas.

PIDA SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA.

Officiële berichten.

Aan den tweeden hulpbrievenbester alhier, Cornelis Mendez, is op zijn verzoek eervol ontslag uit 's lands dienst verleend.

De heer R. J. Eman is benoemd tot lid van de commissie van beoordeeling bedoeld bij de Algemeene verordening I. U. en D. 1908 op Aruba en de heer G. G. Arends tot lid der commissie voor het openen en sluiten van gouvernementen entrepôts aldaar.

Aan den Griffier bij het kanton gerecht alhier, tevens wijkmeester van de 1ste wijk, Willamstad, J. H. Lampe, is veertien dagen verlof verleend; de 1ste commissie W. J. H. B. Gravenhorst is tijdelijk belast met de functiën van griffier bij het kantongerecht alhier, en de heer H. J. Cohen Henriquez met de functiën van wijkmeester van de 1e wijk.

Aan den commissie 2de klasse der belastingen Johan van Meeteren is te herstel van gezondheid een maand verlof verleend.

De klerk ter Administratie van financiën J. H. Perret Gentil Lz. is tijdelijk werkzaam gesteld ter Griffie van het Hof van Justitie.

Markthericht van den Curaçoeschen Handelsbond.

Van 10 Sept. 1915.

AARDNOTEN (Pindas) per K.G.	—
ZOUT per vat van 180 K.G.	0.80
DIVIDIVI per K.G.	0.05%
ORANJESCHILLEN per K.G. 1st kw.	0.50
id. per K.G. 2e kw.	0.80
HUIDEN per K.G.	0.60
GEITENVELLEN per K.G.	0.80
WOL per K.G.	0.18
SCHAPENVELLEN per stuk	0.50
BEENDEREN per K.G.	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	0.05
STROOHOEDEN (hupplapal)	
Kwaliteit No. 1, ... per doos	3.12%
„ „ 1 (gebleekt), „	3.25
„ „ 2 „ „	5.
„ „ 3 „ „	—
„ „ 4 „ „	—
„ „ 5 „ „	625
„ „ 6 „ „	8
„ „ 7 „ „	9
„ „ 8 „ „	OLA
„ „ 9 „ „	OLA
„ „ 10 „ „	OLA
„ „ 11 „ „	OLA
„ „ 12 „ „	OLA
„ „ 13 „ „	OLA
„ „ 14 „ „	OLA
„ „ 15 „ „	OLA
„ 1 van 25 c.m. of minder	1

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbetaalbaar bevonden brieven

Make Brito, Richard J. Curan, Esteban Croes, Rebecca O. de Lopez, Juan Da Costa Gomez, Mina Hallen para entregar a Antonet Maarti, Directiva Sociedad „La Pladosa”, Rosa Nahr, Arlet Piter, Johanna Palm, Maltada Rodriguez, Pachi Rademaker alb S.S. „Philadelphia”, John N. Rigand, Francinet Schotborgh, Escudradina Wantonie, Pedro B. Walter.
Aangeeteekende stakken: Altamira P. de Garcia en een rebut aan Josef Marchena, Cardiff.
Drukwerk: A. Price & familia.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiskaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 17 ratten

Examen.

Hedenmorgen ontvingen we de goede tijding, dat de student JUAN ENRIQUE CROES met gunstig gevolg het eind-examen H. B. S. in Nederland heeft afgelegd.

Onze gelukwensen, ook aan de geachte Familie!

Plantzaad van Amerika.

Blijkens telegrafisch bericht, ontvangen door den HoogEdelGestr. Heer Gouverneur dezer Kolonie, van het Nederlandsche gezantschap te Washington, zijn de verschillende voor Aruba, Bonaire en Curaçao bestelde plantzaden als Fetevita Sorghum, White Kafir, diverse boonen en pinda's, den 8sten dezer per S.S. „Caracas” voor Curaçao verscheept en kunnen dus den 16en d. a. v. hier zijn. Niettegenstaande alle moeite, mocht het ondergeteekende niet gelukken, zaad van Siete Siman machtig te worden. Hij heeft evenwel gegronde hoop, dat de bestelde sorghum's zullen voldoen. White Kafir heeft trouwens reeds getoond een aanwinst voor onze maïscultuur te zijn.

Van Curaçoesche Kleine Maïs is nog een belangrijke voorraad op Cas Chiquito aanwezig en ook verkrijgbaar op Rust.

Curaçao, 11 September 1915.

De Landbouwkundige

v. d. Kolonie Curaçao,

G. B. Dussel.

Nederland.

Het Landstorm-ontwerp.

Herhaaldelijk werden vorige weken wijzigingen in het thans in de Tweede Kamer aangenomen Landstorm-ontwerp aangebracht.

Verscheidene verbeteringen zijn daardoor verkregen: 1e. dat de leeftijdsgrens van hen, die kunnen worden opgeroepen, van 40 tot 30 jaar is teruggebracht; 2e. dat het ontwerp uitdrukkelijk is gestempeld tot noodwet, die men zal moeten opheffen, zodra de tegenwoordige buitengewone omstandigheden hebben opgehouden te bestaan; 3e. dat in den considerans als bedoeling van dit ontwerp is uitgesproken; het met verlof zenden der landweermannen. Dit zijn geen onbelangrijke voordeelen, zoo zegt nu het „Centrum”. Het ontwerp is thans naar verschillende zijden ingedijkt.

En al zullen, naar het zich laat aanzien, de te brengen persoonlijke en financiële offers nog zwaar genoeg wegen, wat met deze wet van de Natie wordt geëischt, krijgt dan toch een tijdelijk en voorbijgaand karakter en draagt als zoodanig het niet van iets abnormaals, waerop men zich niet zal mogen beroepen onder normale omstandigheden.

Het zal zaak zijn, dat daaraan terdege worde vastgehouden door allen, die wars zijn van militairistische strevingen.

Dat deze laatste zich niet meer zullen doen gevoelen, is bezwaarlijk aan te nemen.

Tijdens den oorlog en ook na den oorlog zullen de militairisten trachten te winnen en binnen korter of langer tijd zich datgene pogen te verzekeren, wat zij nu reeds gaarne hadden binnen gehaald of ingeleid.

Daarom blijve men waakzaam en worde tegenover het drijven naar algemeenen dienstplicht met al den nankleve van dien, voortdurend herinnerd aan den duidelijk omschreven aard van het ontwerp, welks intrekking, dank zij het amendement-Van Sasse van Ysselst, feitelijk een quaestie van tijd is geworden.

Van een overgangperiode naar een toestand van alle man soldaat en alle man naar de kazerne, mag geen sprake zijn en men zal zich daartoe nimmer op de aanneming van het ontwerp kunnen beroepen."

Buitenland.

Keizer Wilhelm heeft uit het grootte hoofdkwartier een manifest tot het Duitsche volk gericht van den volgende inhoud.

Een jaar is heengegaan, sedert ik het Duitsche volk onder de wapenen moest roepen.

Een ongehoord bloedige strijd kwam over Europa en de wereld.

Voor God en de geschiedenis is mijn geweten zuiver: ik heb den oorlog niet gewild. Na een tien jaren van voorbereiding meende de entente der mogendheden voor wie Duitschland te groot geworden was, dat 't oogenblik gekomen was om 't rijk, dat in een rechtvaardige zaak trouw aan de zijde van zijn Oostenrijksch-Hongaarschen bondgenoot stond, te verdeemoedigen of in een worsteling met een overmacht te verpletteren.

Geen veroveringszucht heeft ons, gelijk ik reeds een jaar geleden heb verkondigd, in den oorlog gedreven.

Toen in de dagen van Augustus allen, die in staat waren de wapenen te dragen, zich onder de vaa-dels schaarde en de troepen tot den strijd voor de verdediging uittrokken, voelde iedere Duitscher op den aardbodem, op het eensgezinde voorbeeld van den lijdskind, dat voor de hoogste goederen van de natie, haar leven en haar vrijheid, moest worden gevochten.

Wat ons te wachten stond, als het 't buitenlandsche geweld gelukte het lot van ons volk en van Europa te bepalen, heeft het treurig lot van mijn geliefd Oost-Pruisen getoond.

Door het bewustzijn dat wij ons in een strijd bevonden, die ons op gedrongen was, werden wonderen verricht.

De strijd der politieke meeningen verstomde. Alle tegenstanders begonnen elkander te begrijpen. De echte geest van gemeenschappelijke trouw vervulde allen, die tot het volk behoorden.

Dankbaar mogen wij heden zeggen: „God is met ons geweest."

De vijandelijke legers, die zich vermaten om binnen weinige maanden Berlijn binnen te dringen, zijn met machtige slagen in het Westen en het Oosten ver teruggedreven. Talloze slagvelden in de meest verschillende deelen van Europa, gevechten ter zee aan de nabije en meest verwijderde kusten, toonden, wat de Duitsche verbittering in noodweer en de Duitsche krijgskunde vermogen.

Geen verkrachting van de beginselen van het volkenrecht door onze vijanden was in staat om de oeconomische grondslagen van onze oorlogvoering aan het wankelen te brengen.

Staat en gemeente, landbouw, nijverheid, handel, wetenschap en techniek wedijverden, om den oorlogsnood te leuigen.

Begrijpend dat er in het vrije ruilverkeer moest worden ingegrepen en zich geheel wijdend aan de zorg voor de broeders in het veld, spande de thuis gebleven bevolking zich in om het gemeenschappelijk gevaar af te wenden.

Met diep gevoelde dankbaarheid gedenkt heden en voor altijd het vaderland hen, die met doodsverachting den vijand het hoofd bi-den, hen die gewond of ziek terugkeerden, en voor allen hen die in vreemde aarde of op den bodem der zee van den strijd uitrusten.

Met de moeders, vaders, weduwen en wezen gevoel ik smart over hun dierbaren, die voor het vaderland hun leven lieten.

De inwendige kracht van een eensgezinden nationale wil in den geest van degenen, die het rijk hebben geschapen, waarborgen de overwinning.

De dijken, die dezen hebben opgeworpen, en het denkbeeld dat wij nog eens zouden hebben te verdedigen, wat wij in 1870 hebben bereikt, hebben den grootsten stormvloed van de wereldsgeschiedenis getoetseed.

Na de voorbeeldloze bewijzen van individuele bekwaamheid en nationale levenskracht, voed ik het blijde vertrouwen, dat het Duitsche volk de loutering, die het in den oorlog heeft ondergaan, zal behouden en flink voorwaarts zal schrijden in ontwikkeling van geest en karakter, op de beproefde oude en de met vertrouwen ingeslagen nieuwe wegen.

Iets grootsch te beleven maakt Godvreezend en vast van karakter. Laten wij, terwijl er heldhaftige daden worden gedaan, zonder weifeling voortgaan te lijden en te werken tot de vrede komt, de vrede, die ons de noodzakelijke militaire, politieke en oconomische waarborgen biedt voor de toekomst en de voorwaarden schept voor een onbelemmerde ontplooiing van onze scheppingskracht in heel ons land en op de vrije zee.

Zoo zullen wij den grooten strijd voor Duitschland's recht en vrijheid er eervol afbrengen, en voor God, Die onze wapenen verder moge zegenen, de overwinning waardig zijn. Groote Hoofdkwartier, 1 Augustus.

WILHELM. I. R.

En minister Helfferich verklaarde aan een Amerikaansch correspondent:

1e. De Engelsche uithongeringsoorlog tegen Duitschland is eens en voor altijd mislukt. Het is gebleken, dat onze binnenlandsche voedingmiddelen-productie, verbonden met het broodkaarten en maximum-prijzen systeem, ook aan de armsten de noodzakelijke voeding verzekert en wel tegen lager prijzen dan in Groot-Brittannië.

2e. ook grondstoffen kan men ons niet onthouden. De met het volkenrecht strijdige bemoeielijking van den toevoer van grondstoffen is voor ons wel nadelig, maar niet doodelijk. De belangrijkste grondstoffen, steenkool en ijzer, worden ons overvloedig opgeleverd door ons eigen land;

3e. het schrikbeeld van de werkloosheid is verjaagd. Er is meer arbeid dan door de arbeiders kan worden verricht. De oorlog is een groter werkgever gebleken dan vroeger de export;

4e. in financieel opzicht kan Duitschland den oorlog voor onbegrensden tijd volhouden. Wat wij voor den oorlog noodig hebben, betrekken wij bijna uitsluitend uit ons eigen land. Op deze wijze worden de oorlogsuitgaven spaargelden, die het rijk weer terugkrijgt in den vorm van intekeningen op de oorlogssleeningen.

Ook de Vorwärts meent:

Op het gebied van oorlogstoerusting en gereedheid staat Duitschland er zoo schitterend voor, dat zijn vijanden alle hoop op een oconomische nederlaag kunnen opgeven. Al moge er, ook op het gebied van requisitie en zorgvuldige verdeling van voedingsmiddelen — met het oog op een niet bovenmatige prijsstijging — in het eerste oorlogsjaar gesondt zijn en moet de toekomst beterschap brengen, zoo zijn toch alle uithongeringstheorieën geheel faliekant uitgekomen. Duitschland is zoozeer van voedingsmiddelen en grondstoffen voorzien, dat het den oorlog nog onafzienbaar kan rekken. En een militaire onderwerping van Duitschland hebben ook helderziende mannen onzer tegenpartij reeds lang als ondoenlijk ingezien.

Ook de Engelschen

zien nog heelemaal niet in, dat het noodig is, een einde aan den oorlog te maken.

Sir Edward Grey zond de volgende mededeeling ter gelegenheid van den jaardag der oorlogverklaring aan de Amerikaansche pers:

De redenen, die Groot-Brittannië er toe bewogen hebben den oorlog te verklaren en de idealen, waarvoor 't strijdt, zijn al dikwijls uiteengezet, en worden ook in Amerika volkomen begrepen. Ik laat gaarne aan het Amerikaansche volk over te beoordeelen aan welke zijde het recht of het onrecht is in dezen oorlog en ook wie dien op goede of slechte wijze heeft gevoerd.

Het geheele rijk en zijn dappers, bondgenooten zijn thans meer dan ooit vastbesloten om den oorlog tot een gunstig einde vol te ho-

den, waarop een eervolle vrede zal volgen, die gegrondvest is op vrijheid en niet op een drukkend mill-tairisme."

Naar aanleiding van een artikel van graaf Reventlow schreef Bal-four, de minister van Marine aan de World van New-York een uitvoerig betoog, waarin hij volgens het Hbl. o. m. zegt:

In het begin van den oorlog werd ons gezegd, dat men zich voorstel-de van de Engelsche vloot zoolang het een schip na het andere te vernietigen, tot beide tegenstanders gelijk stonden. Dit plan heeft totaal schipbreuk geleden. De gewenschte gelijkheid is thans verder af dan twaalf maanden geleden. Dat zou ook nog juist zijn, wanneer sommige buitengewone scheeve voorstel-lingen omtrent acties, als in de Noordzee zouden hebben plaats ge-had, werkelijk eenigen grond hadden.

Reventlow deelt ons bv. mede, dat een Engelsch eskader in het gevecht op 28 Augustus, toen eenige Duit-sche kruisers vernield werden, ernstige schade had geleden. Dit is ten eenemale onwaar. Hij vertelt ver-der, dat de Engelschen in het ge-vecht op 18 Januari, toen de „Blücher" in den grond werd ge-boord, den nieuwen slagkruiser „Tiger" verloren. Dit is eveneens on-juist, in dat gevecht verloren wij zelfs niet het kleinste bootje.

Ik weet niet of deze verkeerde voorstellingen, van veel belang zijn, maar ten behoeve van hen, die er anders over denken, wil ik zeggen, dat in geen enkel zeegevecht, behal-ve dat aan de kust van Chili, een schip van de Engelsche vloot in den grond is geboord of ernstig be-schadigd.

Behalve deze zuiver denkbeeldige overwinningen is de eenige daad der Duitsche oorlogsschepen in de Noord-zee, een daad, waarop Reventlow met trots en voldoening uitweidt, de aanval door Duitsche schepen op onverdedigde steden in Yorkshire. Voor dit immoreele bedrijf kwamen twee of drie snelle kruisers gedurende den nacht over de Noordzee. Bij het aanbreken van den dag beschoten zij een open badplaats en doodden een aantal burgers, mannen, vrou-wen en kinderen en na anderhalf uur aan deze dappere daad te hebben besteed, trokken zij zich ongedeerd terug naar hun eigen verdedigde wa-teren.

Ik persoonlijk ben van meening, dat het beter is verhalen te verzu-men als het in den grond boren van de „Tiger," dan te bluffen op wapen feiten als voorgezonde.

Iets nieuws was, dat onderzeeërs werden gebruikt tegen onverdedigde koopvaardijsschepen, en ongewapende treilers.

En zulks — dat moet toegegeven worden — had men noch te Washing-ton noch te Londen voorzien. Het is iets zuiver Duitsch.

Maar Reventlow vergist zich deer-lijk, zoo hij meent, dat deze moord-dadige methoden in het afgeloopen jaar het oconomische leven in Eng-land ook maar in het minst hebben geschaad. Wel hebben zij een onuit-wischbaren smet geworpen op den naam van de Duitsche vloot.

Wat de werkzaamheid der Britsche vloot betreft:

Geen enkel Duitsch schip bevaart meer den Oceaan, en de handel der geallieerden is beter beveiligd tegen rechtmatige en onrechtmatige aan-vallen.

De Duitsche vloot heeft zich nog niet buiten haar beschermde wateren gewaagd, er is nog geen aanval be-proefd in deze eilanden. Troepen zijn van groter getale dan ooit is voor-gekomen heen en weer over de zeeën vervoerd en op het land krachtig gesteund.

De grootste militaire mogendheid heeft moeten zien, dat hare koloniën haar ontruikt werden, zonder bij machte te zijn ook maar één kanon tot haar verdediging te lande.

BEKENDMAKING.

De verkoop van ZILVEREN GOUDEN en JUWEELEN VOORWERPEN, beleend ter Spaar- en Beleenbank van Ien Maart. 1914 t/m 31sten Augustus 1914 onder No. 9091 K, t/m No. 7622 L, zal plaats hebben op Donderdag, den 16n. Sept. a.s., en volgende Donderdagen. Belanghebbenden worden verzocht den verkoop te voorko-men, door de aanzuivering der verschuldigde interessen.

Curaçao, den 11en Sept. 1915.

De Voorzitter.
A. JESURUN.

The Farmer knows

Pittsburgh Perfect
Electrically Welded
Fence

Wire Fencing is best all through. The wire is drawn from a special quality of open hearth material—tough, pliable, strong, long lived like old-time iron wire. It is the finest fencing wire possible to manufacture.

Galvanizing Perfect. Heavily galvanized by our own new and perfect process, the wire is positively rust-proof.

The fact that All Stay Wires and Line Wires are Electrically Welded not only eliminates the weakness and moisture-gathering wraps, clamps and ties, but practically transforms the fence into one piece of perfor-mated steel.

No Waste Wire. There is no waste wire to make useless weight. Instead, heavier wire is used and all the weight is in the wire.

"Pittsburgh Perfect" Fence is the Strongest in the World. 70 Styles and sizes, adapted to every purpose—FIELD, FARM, RANCH, LAWN, POULTRY. EVERY JOB GUARANTEED PERFECT.

J. H. E. JOUBERT
IJzerstraat No 39
CURACAO

Exclusive Agent for the Dutch W. I.

Honorable Distinction.

Recomendando la Emulsión de Scott no se hacen promesas imposi-bles. Pero en todo caso su eficacia va asegurada por la opinión de mil-es de médicos en todas partes, mu-chos de ellos hombres de prestigio que no prestarían su nombre sino se tratara de una preparación de indiscutible mérito.

„Desde hace mucho tiempo hago uso de su Emulsión de aceite puro de hígado de bacalao de Noruega

con hipofosfitos de cal y de soda y glicerina, en las enfermedades en que está indicada. Por su bondad y por el buen resultado que me ha ofrecido su empleo, la recomiendo y continuaré recomendándola."

Dr. Francisco F. Feo, Caracas, Venezuela 4

Photographische Inrichting. Soublette et Fils, HOFPHOTOGRAFEN VAN

H. M. de Koningin der Nederlanden
BEKROOND

te Amsterdam 1883,
„ Antwerpen 1885,
Chicago 1893, en
„ Curaçao. Eerste Prijs Eere-medaille, 1904.
„ Brussel, 1910
Curaçao, Waterkant Otrabanda.

Adverteert steeds IN DE Amigoe di Curaçao.

D I V I D I V I.

W. L. Montgomery & Co.
Brokers in Foreign Hides and Skins,
Dealers in Tanning Materials.
146 Summer Street, Boston U. S. A.

Correspondence Solicited.

Reference, First Natl. Bank of Boston.

LONGMAN & MARTINEZ

NEW YORK.

(OPGERICHT IN HET JAAR 1852.)

Fabrikanten en exporteurs van verfwaren in allerlei soorten in poeder en in olie; Vernissen niet inbijtende verf voor hout en ijzer; Verf voor vloeren, die in één nacht droog zijn; Witte lak voor badkuipen; Verf in vernis om de mooie vlammen der kostbare houtsoorten na te maken; Verf in vernis voor rijtuigen; Oliën om te glansen, etc.

Monsters worden op aanvraag gratis verzonden.

Levert bij G. WINKEL & ZONEN.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 4 SEPT. — 18 SEPT.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Philadelphia	H Hitchborn	8 Sept.	La Guayra	8 Sept.	New York
Merida	A Johanson	8 "	Maracaibo	9 "	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	11 "	New York	11 "	Maracaibo
Commerwijn	D Haasnoot	12 "	Amsterdam	13 "	New York
Pr d. Nederland.	J A Egmond	10 "	New York	13 "	Amsterdam
Merida	A Johanson	13 "	Maracaibo	13 "	La Guayra
Merida	A Johanson	15 "	La Guayra	16 "	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	16 "	Maracaibo	16 "	New York
Caracas	G B Terril	16 "	New-York	16 "	La Guayra

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Siena	G M Minetti	12 Sept	Colón	12 Sept	Génova
Tordenskjold	Nilson	5 "	Norfolk	7 "	Cuba
Buenos Aires	J. Cisa	16 "	Colón	16 "	Barcelona
Torbyorn	Danielsson	6 "	New Port	7 "	Suecia
Viking	Jensen	10 "	Pto Colombia	10 "	Grenada

Schoeners.	Aankomst	van	Schoeners.	Vertrek	naar.
Nereida R	4 Sept.	Pto Rico	Perla de Osama	4 Sept	S J de Pto.Rico
Rosa Maria H	5 "	Aruba	Gacela H	4 "	Maracaibo
Juan Luis H	6 "	Aruba	Silfide H	4 "	Bonaire
Marina V	7 "	Maracaibo	Alix H	6 "	Vela de Coro
Maracaibo I	7 "	Maracaibo	Rosa Maria H	7 "	Aruba
Carlota H	8 "	Maracaibo	Nereida H	7 "	Pto Rico
Rita Otilia V	10 "	Maracaibo	Juan Luis H	7 "	Aruba
Alix H	9 "	Vela de Coro			
Estelle H	10 "	Isl Barlov.			